

Charakteristika předmětu

SEMINÁŘ ZEMĚPISU (SZE 3. ročník)

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Seminář zeměpisu je volitelným předmětem pro studenty třetích ročníků, který vyučujeme v rámci vzdělávací oblasti Člověk a příroda a Člověk a společnost. Jeho záměrem je nejen rozšíření základních znalostí, dovedností a kompetencí předmětů zeměpis a dějepis, ale hlavně jejich vzájemné propojení. Hlavní náplní jsou události 20. století na politické mapě světa. Jeho cílem je na základě vybraných událostí vytvořit ucelený rámcový obraz o geopolitických událostech, které významným způsobem změnilы tvář světa. Předmět vyučujeme ve třetím ročníku s časovou dotací 2 hodin týdně. Výuka probíhá v učebně vybavené dataprojektorem, videem a interaktivní tabulí. K dispozici je též obsáhlý soubor nástěnných map a tematické atlasy. K výuce je možné využívat i multimediální učebnu.

Sebehodnocení žáka

Nedílnou součástí evaluace v předmětu je sebehodnocení studenta. Nejenže s učitelem rozebere silné a slabé stránky zkoušení, ale sám navrhuje stupeň ohodnocení. Výsledná známka však není pouhým průměrem hodnocení studenta a hodnocení učitele. Ta je vždy v kompetenci vyučujícího. Podklady pro sebehodnocení získává student zejména soustavným pozorováním svých aktivit v hodinách zeměpisu, sledováním výkonů a připravenosti na výuku. Výsledná známka je tedy kompilací analýzy jeho znalostí a dovedností, které jsou prověřovány různými druhy a formami zkoušení (písemné i ústní), samostatnými pracemi, zvláště prezentacemi, aktivitami při hodině, tvorbou hodnotících textů pro jednotlivé tematické celky. Prezentace jsou jedním z pilířů znalostního i dovednostního charakteru. Hodnocení a známkování není postaveno pouze na prezentaci samotné, ale také na jejím verbálním doprovodu a hlavně jejím obhájení před učitelem a celou třídou. Práce s chybou je jednou ze základních zpětných vazeb mezi vyučujícím a studentem. Student na chyby upozorní, analyzuje je a bere si z nich ponaučení. V neposlední řadě je součástí sebeevaluace rozbor jeho práce ve skupině. Schopnost koordinovat práci s ostatními studenty, schopnost participace na výsledku a úspěchu skupiny, či vyvozování neúspěchů je jedním z pilířů sebehodnocení studenta v hodinách zeměpisu.

Gymnázium Jiřího Ortena, Kutná Hora

Profil absolventa

1. Geografické učivo dokáže využít pro další vzdělávání
2. V souvislostech vysvětlí události 20. století s hlavními příčinami a důsledky
3. Používá a využívá informační technologie k dosažení aktuálního přehledu o současném světě
4. Komunikuje a diskutuje o politických, ekonomických problémech makroregionu
5. Přijímá odlišnou rasovou, náboženskou a národnostní rozmanitost v ČR a EU a potírá projevy její intolerance
6. Je tolerantní k multikulturní společnosti a uvědomuje si pozitiva a negativa evropské i světové migrace
7. Je odpovědný za sebe jako jednotlivce i jako za člena společnosti

Výchovné a vzdělávací strategie - v oblasti rozvoje kompetencí k učení

V hodině učitel předkládá pracovní listy, texty, úlohy a projekty. Při jejich řešení studenti pracují s různorodými zdroji informací. Prostřednictvím učení vede studenty k samostatnému a kritickému myšlení, ke hledání a formulování otázek, ke schopnosti rozlišovat podstatné od nepodstatného. Maximální snahou je student nucen vyvozovat závěry a hledat cesty k řešení zadaných úkolů. Nedílnou součástí semináře je ročníková práce, která je tematicky orientována na analýzu profilu významné nebo zajímavé osobnosti z politického a ekonomického života.

- v oblasti kompetencí k řešení problémů

Učitel by se měl snažit ke každému tématu zvolit problémový přístup tak, aby aktivně vtáhl studenty do „děje“. Aktivní přístup při řešení problémů má navodit u studenta pocit zodpovědnosti za konkrétní globální témata.

Gymnázium Jiřího Ortena, Kutná Hora

- v oblasti rozvoje komunikativních kompetencí

Učitel dbá na rozvoj jazykových dovedností studentů s důrazem na používání vhodných jazykových prostředků. V diskusích podporuje používání odborné geografické terminologie. Kritizuje jednoslovné odpovídání. Rozvíjí schopnosti studentů pracovat s tabulkami, grafy, odbornými texty a mapami. Na základě analýzy těchto zdrojů vede studenty k výběru podstatných informací a schopnosti jejich interpretace.

- v oblasti sociálních a personálních kompetencí

Práce je ve většině případů nastavena tak, aby studenti aktivně spolupracovali a komunikovali při řešení společných či individuálních cílů. Diskuse a obhájitelná deklarace svých názorů je stavěna proti intoleranci a neschopnosti naslouchat druhým.

- v oblasti rozvoje občanských kompetencí

Učitel pomáhá studentům s orientací v geopolitických událostech světa v globálních souvislostech. Snaží se o upevnění společensky přijatelných postojů. Ty negativní důrazně nezakazuje. Naopak stávají se předmětem společné diskuse s cílem negativní postoje argumenty logicky ovlivnit. Studentu není vnucován jiný postoj. Je dbáno na názorovou pluralitu, která by měla obohatit všechny zúčastněné.

- v oblasti kompetencí k podnikavosti

Učitel vybírá tematické okruhy a aktuální problémy tak, aby maximálně rozvíjely představy o současném politickém uspořádání světa s možnými riziky v inkriminovaných oblastech. Dosažené znalosti a dovednosti by měly vést k uspokojení osobních potřeb studenta a pomoci mu v dalším profesním růstu. Základním cílem zůstává rozvíjet kompetence tak, aby studentovi pomohly nejen uplatnit se na trhu práce, ale také, aby byl schopen řešit reálné životní situace.

- v oblasti vytváření a upevňování kognitivních struktur

Učitel pomocí tematických, testů, slepých map, pětiminutovek, křížovek, třídění pojmů do tabulek, tvorbou hodnotících textů a interaktivních programů na datové tabuli opakuje a upevňuje znalosti žáků. Důraz klade nejen na obecný přehled, ale zejména na vysvětlování přírodních a socioekonomických jevů samotných či ve vzájemné interakci. Cyklicky opakuje i základní orientaci v mapě s pomocí předem stanoveného seznamu pojmů.